

Анализ на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги

I. Кратък увод - през 2024 година на територията на ТП „ДГС Славейно“ са планирани следните горскостопански дейности:

- Маркиране на лесосечен фонд 2025 година – 35 231 куб.м. стояща маса;
- Ползване (добив и продажба) на дървесина, в размер на 24 459 куб.м. лежаща маса;
- Работа в генеративна градина – добив на ГРМ в отдели/ подотдели 9 „н“ и 9 „с“;
- Опазване и защита на горските територии – Постоянен мониторинг по отношение на здравословното състояние на насажденията. Служителите на стопанството е планирано да извършват ежедневни проверки за предотвратяване на нарушения в държавни горски територии, както и в тези с различна собственост, с обща площ на всяка отделна територия до 2,0 ха. Осъществяване на текущ контрол по дисциплината на ползване в отдадените за добив и продажба обекти на юридически лица.;
- Извършване на документални и теренни проверки в предоставените ловностопански райони, както и в отдадения дивечовъден участък, с цел контрол относно изпълнението на планираните ловностопански мероприятия;
- Задоволяване на местното население с дърва за лична употреба, чрез предоставянето на дърва на корен и от склад;
- Изграждане на нови горски пътища, както и поддържане на съществуващата пътна мрежа, с цел извършване ползване на дървесина, както и осигуряване достъпа на противопожарна техника;
- Ползване на НДГП съобразно заявените нужди и възможности на ТП „ДГС Славейно“;
- Изпълнения на заложените мероприятия по противопожарния план;
- Провеждане на съвместни дейности с местните общности по случай „Седмица на гората” и други прояви със социална насоченост.

II. Анализ на негативните въздействия

Всяка една извършена горскостопанска дейност в горските територии, пряко или косвено, може да създаде предпоставка за възникване на различни типове негативни ефекти. Най-общо тези ефекти могат до бъдат разгледани в две групи:

Негативен екологичен външен ефект – Примери за негативен екологичен външен ефект са различни замърсявания на околната среда; унищожаване или влошаване на видове организми, групи и популации; влошаване състоянието и/или унищожаване на цели екосистеми; различни негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища;

увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; залесяване с неподходящи видове, водещо след себе си до влошаване на здравословното състояние на насажденията, увеличаване риска от пожари, влошаване на важни екосистемни функции, както и разпространение на инвазивни видове; намаляване на устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на биотични и абиотични фактори; трансформация на горски територии в негорски територии и други.

Негативен социален външен ефект - Социалният ефект обхваща незадоволяване нуждите на месното население от дървесина; ограничаване ползването на НДГП; ограничаване и/или неосигуряване на достъпа до горските територии; нарушаване правата на собственост и ползване; нанасяне на имуществени вреди; негативно въздействие върху пътната и комуникационна, инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа; негативно въздействие върху водоизточници, обекти важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование и културни средища, места с историческа значимост и др.); негативни въздействия върху ловностопански дейности на местните общности и други.

ТП „ДГС Славейно“ е свело до минимум екологичните и социални външни ефекти чрез добре разработени системи за управление. Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като съхраняват и поддържат биологичното разнообразие и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

III. Анализ на положителните въздействия

Позитивен екологичен външен ефект

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството, както на водите за битови нужди, така и на тези за напояване. Горите във вододайни зони осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.

Създадени са добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, които са стопанисвани по щадящ за природата начин. За възпроизводството на горите на територията на стопанството се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Поради това залесяването е съвсем ограничено и то се извършва с местни видове и произходи, основно на освободени от растителност площи, вследствие на настъпили природни нарушения или пожари.

Правилното стопанисване и управление на горите, както и охраната и опазването на горските територии, в териториалния обхват на стопанството, създава добри условия за поддържане както за съществуващото генетично и биологично разнообразие, така и за запазване на местообитанията на видовете и съхраняване на екосистемите.

Позитивен социален външен ефект

Социалните функции на горите на територията на ТП „ДГС Славейно“ са многобройни и от особено значение за местното население.

Охраната на горските територии и ресурси в обхвата на дейност на стопанството, както и осъществявания мониторинг се извършва от персонално отговорни служители с лесовъдско образование. Стопанството изпълнява изцяло своите отговорности по отношение на охраната и опазването на предоставените държавни горски територии, като и тези с различна собственост с обща площ на всяка отделна територия до 2,0 ха.

Две трети от района на стопанството са заети от гори. Чрез изграждането на нови и поддържането на съществуващи горски пътища стопанството се стреми да задоволява нуждите от дървесина и недървесни горски продукти, както за лични нужди, така и за местни дървопреработвателни обекти. Горите предоставят и суровината за структуроопределящия отрасъл в местната икономика – дърводобива и дървопреработването. Дървесината, която се добива е с добро качество и търсене. Характерно за територията на ТП „ДГС Славейно“ е голямото богатство на недървесни горски ресурси, които се добиват в горите и в определени години мога да бъдат важна част от местната икономика.

Горите са източник на дивеч, риба и дърва за огрев – добре развит е ловния туризъм. Върху територията на стопанството са обособени 6 ловностопански района. Ловностопански район на ДГС – дивечовъден участък „Сливка“ е отдаден за стопанисване с договор на юридическо лице, а останалите 5 района се стопанисват от Съюз на ловците и риболовците „Глухар“ с. Славейно и в частност ловни дружини „Славейно“, „Петково“, „Баните“, „Давидково“ и „Загражден“.

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика – държавата представлявана в случая от ТП „ДГС Славейно“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект) и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – Смолян може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите.

Местното население има гарантиран свободен достъп до гората във връзка със събирането на недървесни горски продукти (НДГП) за лично ползване, туризъм и рекреация.

Горите създават условия за рекреация и доближават хората до природата. На територията на ТП „ДГС Славейно“ са изградени голям брой чешми, кътове за почивка и беседки, които предоставят добри условия за отдых сред природата и осигуряват естетическа наслада на населението. Традиция сред местните общности е изграждането на чешми и беседки, голяма част от които са в горския фонд. Дейностите на стопанството са съобразени така, че да не засягат тези съоръжения, тъй като това би довело до силно отрицателен социален ефект.

През територията на стопанството преминават няколко туристически маршрута, екопътеки и велопътека, които са маркирани и обозначени. Чрез отстраняването и събирането на пречупени и паднали дървета по туристическите маршрути, се осигуряват добри и безопасни условия за рекреация и туризъм.

Организирант се съвместни дейности с училища, кметства и други организации по различни поводи

ТП „ДГС Славейно“ има изградена добра практика с предоставяне на дърва за огрев и коледни елхи като дарение на училища, пенсионерски клубове и др.

Стопанството взема участие в подпомагане на местните общности в критични ситуации като спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища при необходимост, природни бедствия и др.

IV. ИЗВОДИ

Горските екосистеми попадащи в територията на стопанството са изключително ценни, заради своите специални функции, които притежават. Ценността се изразява в икономически, екологичен и социален аспект. Екосистемите в района, които са с различен природозащитен статус, поддържат богат растителен и животински свят и имат важни защитни, стопански и специални функции.

Непрекъснатите наблюдения, показват, че горските територии и в частност горите, разположени на територията на стопанството са в добро здравословно състояние. При констатиране на повреди вследствие на биотични и/ или абиотични причинители се изготвят сигнални листове, които се изпращат в Лесозащитна станция гр. Пловдив и в последствие се вземат необходимите мерки за подобряване на санитарното състояние на засегнатите насаждения.

Планираните и извършени горскостопански дейности до момента, както и прилаганите лесовъдски системи, характеризират състоянието на насажденията с правилно разпределена пространствена и възрастова структура. Повредите върху подрастта и оставащия, след сечта, дървостой са в допустимите граници. Отчитаме много добро естествено възобновяване на територията на стопанството, което се дължи на благоприятните условията на средата, както и на правилно изведените сечи и състояние на сечищата. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитания и типа гора в района, като предполага по-висока продуктивност на гората. Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения.

Изготвил:...../п*/.....

инж. Неделчо Недев – зам.-директор

*Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)